Rada
Európskej únie

V Bruseli 17. novembra 2023
(OR. en)

15509/23

LIMITE

EJUSTICE 56
JAI 1487
JURINFO 12

PUBLIC

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Stratégia v oblasti európskej elektronickej justície na roky 2024 – 2028 – schválenie

1. Stratégia v oblasti elektronickej justície a akčný plán na roky 2019 – 2023 sa blížia ku koncu a delegácie sa dohodli, že stratégia v oblasti elektronickej justície na nadchádzajúce roky by bola užitočná pre pokrok v oblasti elektronickej justície.

2. V období 2019 – 2023 vynaložili Rada Európskej únie, Európska komisia a Európsky parlament značné úsilie na urýchlenie procesu digitalizácie a podporu využívania digitálnych služieb v elektronickej justícii. Dôraz sa zásadne kládol na legislatívne opatrenia, pričom sa ukončuje niekoľko legislatívnych iniciatív, ako je nariadenie[1] o počítačovom systéme na cezhraničnú elektronickú výmenu údajov v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach (systém e-CODEX), ktorým sa poskytol vhodný rámec na výmenu justičných informácií prostredníctvom bezpečných služieb; nariadenia o doručovaní písomností[2] a vykonávaní dôkazov[3], ktorými sa stanovuje používanie decentralizovaného informačného systému s interoperabilnými prístupovými bodmi založenými na systéme e-CODEX pre príslušnú komunikáciu; nariadenie o elektronických dôkazoch[4]; a najmä nariadenie a smernica o digitalizácii cezhraničnej justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti (ďalej len „balík opatrení v oblasti digitalizácie“)[5].

3. Uvedené legislatívne iniciatívy, ako aj iné legislatívne akty na podporu digitalizácie justície sú sprevádzané viacerými nelegislatívnymi iniciatívami.

4. Delegácie sa domnievajú, že stratégiou v oblasti elektronickej justície by sa prispelo k vykonávaniu uvedených legislatívnych a nelegislatívnych iniciatív a umožnil by sa ňou pokrok v nových alebo doplnkových oblastiach.

---

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/850 z 30. mája 2022 o počítačovom systéme na cezhraničnú elektronickú výmenu údajov v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach (systém e-CODEX) a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1726, Ú. v. EÚ L 150, 1.6.2022, s.1 – 19.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40 – 78.

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1783 z 25. novembra 2020 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (vykonávanie dôkazov) (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 1 – 39.

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1543 z 12. júla 2023 o európskych príkazoch na predloženie elektronických dôkazov a európskych príkazoch na uchovanie elektronických dôkazov v trestnom konaní a na výkon trestu odňatia slobody v nadväznosti na trestné konanie, Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023, s. 118 – 180.

5 Majú sa prijať na nadchádzajúcom zasadnutí Rady SVV 4. decembra 2023, dokumenty PE-CONS 50/23 a PE-CONS 51/23.

5. V nadväznosti na seminár, ktorý zorganizovalo české predsedníctvo, začalo švédske predsedníctvo v rámci pracovnej skupiny pre elektronickú justíciu rokovania o prístupe k novej stratégii v oblasti elektronickej justície. Tieto rokovania pokračovali počas španielskeho predsedníctva, ktoré prevzalo prípravu jej znenia, ktoré navrhlo delegáciám v rámci pracovnej skupiny pre elektronickú justíciu.

6. V novej stratégii sa stanovujú zásady a ciele vývoja elektronickej justície v EÚ na nasledujúcich 5 rokov spolu s opatreniami potrebnými na ich dosiahnutie a zároveň sa v nej stanovuje, ako sa budú v budúcnosti organizovať nadväzujúce opatrenia.

7. O návrhu stratégie sa rokovalo na technickej úrovni na troch zasadnutiach pracovnej skupiny pre elektronickú justíciu. Delegácie sa dohodli na znení stratégie na poslednom zasadnutí a neformálnym zjednodušeným písomným postupom v týždni od 13. novembra 2023.

8. Vzhľadom na uvedené sa Výbor stálych predstaviteľov vyzýva, aby:

   – potvrdil dohodu o znení a

   – odporučil Rade schváliť stratégiu v oblasti európskej elektronickej justície na roky 2024 – 2028 v znení uvedenom v prílohe.

PUBLIC

PRÍLOHA

Stratégia v oblasti európskej elektronickej justície na roky 2024 – 2028

PUBLIC

I. ÚVOD

1. V hlave V Zmluvy o fungovaní Európskej únie (články 67 – 89) sa stanovuje vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom má osobitný význam uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

2. Ako súčasť priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti je prístup k spravodlivosti základným právom v Európskej únii, ktoré je zakotvené v článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ako aj v článku 47 charty, ktorým sa zaručuje právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces.

3. Využívanie technických prostriedkov a nástrojov sa v posledných rokoch v našich spoločnostiach zvýšilo, pričom pandémia COVID-19 ho obzvlášť urýchlila, čo viedlo k rastúcim očakávaniam, pokiaľ ide o digitálne služby.

4. Justičný systém ako poskytovateľ základných verejných služieb podporuje digitalizáciu napriek súvisiacim výzvam. Cieľom digitalizácie justičného systému je uľahčiť a zlepšiť prístup k spravodlivosti, urobiť justičný systém účinnejším a efektívnejším a zároveň uľahčiť prácu odborníkov v oblasti justície[1] a priblížiť ho k občanom, a tým ponúknuť lepšie justičné služby pre všetkých.

[1] Medzi odborníkov v oblasti justície patria všetci odborníci pôsobiaci v oblasti justície vrátane príslušníkov právnického povolania.

A. Kontext

5. Stratégia a akčný plán v oblasti elektronickej justície na obdobie 2019 – 2023 zahŕňali tri strategické ciele, ktoré zostávajú v platnosti dodnes, a to: prístup k informáciám v oblasti justície, elektronická komunikácia medzi justičnými orgánmi, občanmi a odborníkmi v oblasti justície a interoperabilita medzi justičnými aplikáciami a oblasťami.

6. V oznámení Európskej komisie o digitalizácii justície v Európskej únii[2] sa zdôrazňuje, že prístup k spravodlivosti a uľahčenie spolupráce medzi členskými štátmi patria medzi hlavné ciele priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Európskej únie.

7. Rada Európskej únie, Európska komisia a Európsky parlament vynaložili značné úsilie na urýchlenie procesu digitalizácie a podporu využívania digitálnych služieb v elektronickej justícii, aby tieto ciele dosiahli.

8. V nadväznosti na oznámenie sa dôraz práce Európskej únie v oblasti elektronickej justície pevne kladie na legislatívne opatrenia.

9. Prijatím nariadenia o počítačovom systéme na cezhraničnú elektronickú výmenu údajov v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach (systém e-CODEX)[3] sa poskytol vhodný rámec na výmenu justičných informácií prostredníctvom bezpečných služieb.

---

[2] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Digitalizácia justície v Európskej únii Súbor príležitostí [COM(2020) 710 final].

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/850 z 30. mája 2022 o počítačovom systéme na cezhraničnú elektronickú výmenu údajov v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach (systém e-CODEX) a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1726, Ú. v. EÚ L 150, 1.6.2022, s.1 – 19.

10. Nariadeniami o doručovaní písomností[4] a vykonávaní dôkazov[5] sa stanovuje právny rámec pre digitalizáciu týchto dvoch nástrojov justičnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého bude používanie decentralizovaného informačného systému s interoperabilnými prístupovými bodmi založenými na systéme e-CODEX pre príslušnú komunikáciu povinné od mája 2025.
Nariadenie o elektronických dôkazoch[6] je ďalším nástrojom spolupráce, ktorým sa digitalizuje komunikácia v trestných veciach.

11. Nariadenie a smernica o digitalizácii cezhraničnej justičnej spolupráce a prístupu k spravodlivosti (ďalej len „balík opatrení v oblasti digitalizácie“)[7] sú kľúčovými piliermi, na ktorých sa bude elektronická justícia zakladať v nadchádzajúcich rokoch. Vykonávanie týchto právnych aktov bude najdôležitejšou prioritou na obdobie, na ktoré sa vzťahuje táto stratégia. Vykonávacie akty pre 24 právnych nástrojov, na ktoré sa vzťahuje balík opatrení v oblasti digitalizácie, sa budú musieť prerokovať vo výboroch so zástupcami členských štátov. Decentralizovaný informačný systém pre tieto nástroje sa bude musieť zriadiť prostredníctvom vnútroštátnych prístupových bodov, ktoré spájajú inštancie referenčného implementačného softvéru a/alebo vnútroštátnych riešení. Zároveň by sa zásady elektronickej komunikácie, ako aj európske elektronické miesto prístupu stanovené v balíku opatrení v oblasti digitalizácie mali považovať za základ každej novej legislatívnej iniciatívy v oblasti európskej elektronickej justície.

---

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 40 – 78.

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1783 z 25. novembra 2020 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (vykonávanie dôkazov) (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 405, 2.12.2020, s. 1 – 39.

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1543 z 12. júla 2023 o európskych príkazoch na predloženie elektronických dôkazov a európskych príkazoch na uchovanie elektronických dôkazov v trestnom konaní a na výkon trestu odňatia slobody v nadväznosti na trestné konanie, Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023, s. 118 – 180.

7 PE-CONS 50/23 a PE-CONS 51/23.

PUBLIC

12. Vďaka balíku opatrení v oblasti digitalizácie budú môcť fyzické alebo právnické osoby a ich právni zástupcovia komunikovať elektronicky prostredníctvom európskeho elektronického miesta prístupu. Orgány si budú môcť vymieňať údaje o občianskych, obchodných a trestných veciach s cezhraničnými dôsledkami prostredníctvom bezpečných a spoľahlivých digitálnych kanálov.

13. Uvedené legislatívne iniciatívy, ako aj iné legislatívne akty na podporu digitalizácie justície sprevádzajú viaceré relevantné nelegislatívne iniciatívy vrátane konsolidácie používania a vývoja systému e-CODEX, ktorý má riadiť a udržiavať agentúra eu-LISA po vyhlásení Európskej komisie o úspešnom dokončení procesu odovzdania/prevzatia v roku 2024.

14. Rovnako dôležitá bude úloha členských štátov, keďže pripojenie k systému e-CODEX zostáva vnútroštátnou výsadou. Prepojenie ďalších vnútroštátnych systémov prostredníctvom systému e-CODEX dokazuje, že príslušné orgány, odborníci v oblasti práva a fyzické alebo právnické osoby môžu rýchlo, bezpečne a spoľahlivo spolupracovať. Na základe systému e-CODEX sa digitálny systém výmeny elektronických dôkazov (eEDES) stáva referenčným implementačným softvérom a výmena nástrojov, ako sú európske vyšetrovacie príkazy medzi rôznymi členskými štátmi, je už dnes realitou.

15. Všetky uvedené skutočnosti poukazujú na významný impulz, ktorý sa dal oblasti elektronickej justície, a na to, ako postupne prechádza od prístupu založeného na dobrovoľnej účasti na iniciatívach v oblasti digitalizácie k povinnému prístupu založenému na legislatívnych aktoch, ktoré poskytujú väčšiu právnu istotu. Preukazuje sa tým aj pokrok, ktorý sa dosiahol pri posilňovaní digitalizácie justície v Európskej únii.

PUBLIC

16. Európska únia nepochybne stále čelí výzvam pri ďalšom rozvoji digitalizácie justície. Tieto výzvy sú tiež významnou príležitosťou a členské štáty by sa mali nabádať, aby pokračovali vo svojej práci na modernizácii justičných systémov. Pevný právny rámec a rastúca vyspelosť niektorých kľúčových elektronických systémov sú pre toto úsilie rozhodujúce.

PUBLIC

B. Rozsah pôsobnosti

17. Táto stratégia sa vzťahuje na všetky členské štáty a mala by slúžiť ako inšpirácia pre všetkých aktérov Európskej únie zapojených do procesu digitálnej transformácie v oblasti justície.

18. Uplatňuje sa od roku 2024 do roku 2028. Vzhľadom na rýchlosť rozvoja techniky by bolo užitočné preskúmať umožnenie prispôsobenia strategických cieľov a súvisiacich opatrení. V druhej polovici roku 2026 by sa preto malo vykonať hodnotenie a prípadná revízia, aby sa v prípade potreby prispôsobili vyvíjajúcim sa výzvam a spôsobilostiam.

C. Účel stratégie

19. Touto stratégiou by sa mala riadiť prebiehajúca digitálna transformácia v oblasti justície v celej Európskej únii.

20. Cieľom tejto stratégie je najmä určiť strategické a operačné ciele a zásady, ktoré by sa mali dodržiavať pri vykonávaní tohto procesu digitálnej transformácie, zaviesť organizačné a metodické opatrenia, identifikovať kľúčové faktory na uľahčenie a podporu digitalizácie, ako aj podporovať mechanizmy na uľahčenie koordinácie a sledovania pokroku v iniciatívach v oblasti elektronickej justície.

21. Mali by sa zvážiť osobitné opatrenia týkajúce sa otázok, ktoré vznikajú v kontexte digitálnej transformácie (videokonferencie, digitálne spisy atď.), pričom by sa mala umožniť flexibilita pri začleňovaní nových opatrení v reakcii na výzvy a príležitosti, aké predstavujú vznikajúce technológie, ako je umelá inteligencia.

22. Tieto ciele by sa mali sledovať súbežne v občianskej a trestnej justícii, pričom by sa mali zohľadniť osobitné dôsledky pre digitálnu transformáciu v týchto dvoch oblastiach justície.

23. Tieto ciele a opatrenia s nimi spojené by mal sprevádzať nadväzujúci proces hodnotenia ich vykonávania a účinnosti. Preto by bolo užitočné vytvoriť nadväzujúci mechanizmus spolupráce na analýzu a hodnotenie pokroku. Touto spoluprácou by sa malo umožniť sledovanie pokroku zhromažďovaním informácií o príslušných projektoch a iniciatívach, ktoré sú financované buď z finančných programov Európskej únie, alebo z vnútroštátnych zdrojov, ako aj uľahčením výmeny informácií medzi členskými štátmi.

24. Hoci digitalizácia justície ponúka konkrétne a trvalé prínosy, pokiaľ ide o znižovanie nákladov súvisiacich s prístupom k spravodlivosti a fungovaním justičných systémov, investície do rôznych opatrení si môžu vyžadovať financovanie. Členské štáty by mali mať možnosť žiadať o financovanie opatrení súvisiacich s digitalizáciou justície prostredníctvom rôznych finančných nástrojov zahrnutých do viacročného finančného rámca. Na úrovni Európskej únie by sa mal uľahčiť prístup k financovaniu.

PUBLIC

II. ZÁSADY

A) Podstatné zásady

a) Dodržiavanie základných práv a zásad

25. Podpora digitalizácie si vyžaduje silný dôraz na účinnosť ochrany zaručenej existujúcimi základnými právami. V iniciatívach v súvislosti s digitálnou transformáciou justície sa musí dodržiavať nezávislosť súdnictva a zásady právneho štátu, jednej zo základných hodnôt, na ktorých je založená Európska únia podľa článku 2 Zmluvy o Európskej únii a ktoré majú členské štáty spoločné. Takéto iniciatívy by mali byť predmetom dôkladného posúdenia, v akom rozsahu chránia práva každého. Opatrenia by sa mali prijať najmä v kontexte trestnej justície, kde by používanie technológií diaľkovej komunikácie mohlo predstavovať vážne riziko pre základné práva podozrivých a obvinených osôb, najmä právo na spravodlivý proces, právo byť prítomný na súdnom pojednávaní a právo na obhajobu. Vznik inovačných technológií môže takisto viesť k vzniku zásadne nových výziev a rizík, napríklad k porušovaniu kybernetickej bezpečnosti, prehĺbeniu digitálnej priepasti alebo k nevedomej diskriminácii v dôsledku zaujatých algoritmov alebo súborov údajov.

PUBLIC

b) Prístup k spravodlivosti

26. Prístup k spravodlivosti je ďalším základným právom a základným prvkom právneho štátu. Digitálna transformácia v posledných desaťročiach zásadne zmenila životy ľudí a bude v tom aj naďalej pokračovať. Justičné systémy čelia týmto novým požiadavkám a poskytujú občanom primerané technologické možnosti. Ďalšia digitalizácia justičných systémov členských štátov, ako aj využívanie umelej inteligencie v justičných systémoch majú obrovský potenciál naďalej uľahčovať a zlepšovať prístup k spravodlivosti pre všetkých v celej Európskej únii. Existujú napríklad prípady, keď sa umelá inteligencia môže použiť na účely s nízkym rizikom a môže byť veľmi užitočná pre občanov aj justičné orgány.

c) Zameranie na ľudí

27. V súlade s vyhlásením o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí[8] by sa každé úsilie v oblasti digitalizácie justície malo zamerať na potreby ľudí. Stredobodom digitálnej transformácie v Európskej únii sú ľudia.

28. Služby zamerané na ľudí sú prístupné pre všetkých, sú prispôsobené potrebám ľudí a spĺňajú vysoké normy kvality. Rovnako by sa mali uspokojiť potreby všetkých ľudí vrátane tých, ktorým chýbajú digitálne zručnosti alebo nástroje, a to umožnením účinnej účasti na súdnych konaniach a ich zapojenia do nich. Na posilnenie dôvery medzi ľuďmi a verejnými inštitúciami bude preto nevyhnutné presunúť dôraz na hľadisko ľudí a zabezpečiť, aby boli justičné systémy dostupnejšie, účinnejšie a transparentnejšie.

[8] COM(2022) 28 final.

d) Preklenutie digitálnej priepasti

29. Na podporu spravodlivého a vyváženého prostredia spravodlivosti v celej Európe je nevyhnutné zmenšiť digitálnu priepasť, ktorou sa vytvára nerovnosť v prístupe k spravodlivosti. Tá nie je len o potenciálnym zdrojom vylúčenia občanov, ale aj prekážkou v uplatňovaní ich práv. Táto zásada zahŕňa aj potrebu pracovať na zosúladenej úrovni digitalizácie justície vo všetkých členských štátoch EÚ. Výmenou najlepších postupov a úsilia môžeme spoločne pokročiť v digitálnej transformácii justície a zároveň zachovať hľadisko zamerané na ľudí a zabezpečiť ochranu a dodržiavanie práv všetkých.

e) Posilnenie postavenia používateľov v digitálnej oblasti

30. 46 % občanov Európy[9] v súčasnosti nemá základné digitálne zručnosti a zdroje. Aby mohli v plnej miere využívať svoje práva a príležitosti, mali by sa im poskytnúť digitálne zručnosti potrebné na prístup k digitálnym službám. Digitálna transformácia justície musí preto zahŕňať posilnenie postavenia používateľov v digitálnej oblasti a budovanie kapacít. Osobitná pozornosť by sa mala venovať odbornej príprave odborníkov v oblasti justície. Podporou využívania digitálnych nástrojov a zdrojov odborníkmi v oblasti justície sa posilní ich schopnosť efektívne sa orientovať v vnútroštátnych aj európskych právnych rámcoch, čím sa zabezpečí konzistentnosť.

f) Udržateľnosť

31. Každá služba elektronickej justície by sa mala zaviesť a prevádzkovať udržateľným spôsobom, čo znamená, že jej hospodársky, environmentálny a sociálny vplyv možno predvídať a dlhodobo udržať.

[9] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_sk_dskl_i$DV_317/default/table?lang=sk

B.) Prevádzkové zásady

a) Zásada „jedenkrát a dosť“

32. Pri poskytovaní justičných služieb by sa mala venovať osobitná pozornosť zásade „jedenkrát a dosť“, aby sa zabránilo zbytočným postupom a zbytočnej záťaži pre občanov a aby sa tam, kde je to možné, opätovne použili stále platné informácie vložené do systému. Pri uplatňovaní zásady „jedenkrát a dosť“ sa rešpektuje právo na ochranu osobných údajov a právo na zabudnutie.

b) Digitálne služby ako štandard

33. Prijatím prístupu „digitálne služby ako štandard“ sa zefektívnia procesy, zníži sa administratívna práca a zvýši sa celková efektívnosť súdnych konaní. Digitalizáciou právnych služieb sa pripraví pôda pre prístupnejší a používateľsky ústretovejší justičný systém, z ktorého budú mať prospech odborníci pracujúci v oblasti práva aj široká verejnosť. Tento nový justičný systém by sa mal chápať ako digitálna služba, hoci je potrebné zachovať nedigitálne alternatívy, aby sa osobám, ktoré sa plne nezúčastňujú na technologickom vývoji, poskytla účinná právna ochrana a prístup k spravodlivosti.

c) Interoperabilita a kybernetická bezpečnosť

34. Vo svete voľného pohybu informácií je nevyhnutné zabezpečiť interoperabilitu medzi justičnými systémami[10]. Uprednostňovaním interoperability sa umožní plynulá komunikácia a výmena údajov medzi rôznymi systémami, čím sa posilní koordinácia a spolupráca medzi rôznymi právnymi subjektmi a inštitúciami a odstránia sa prekážky medzi rôznymi vnútroštátnymi právnymi systémami.

[10] V tejto súvislosti pozri rámec interoperability NPE a zásady európskeho rámca interoperability pre európske verejné služby.

35. Okrem toho sa interoperabilitou zmierňujú kybernetické riziká a odkázanosť na určitého dodávateľa, ktoré možno riešiť koordinovaným prístupom medzi členskými štátmi. Využívanie digitálnych technológií v oblasti justície je veľmi citlivou záležitosťou, a preto sa musia dodržiavať najmodernejšie normy, pokiaľ ide o bezpečnosť informácií a kybernetickú bezpečnosť[11], a v plnej miere sa musia dodržiavať aj právne predpisy o ochrane súkromia a osobných údajov.

d) Dynamická justícia

36. Justícia musí byť flexibilná a prispôsobivá vzhľadom na neustále sa meniacim potrebám spoločnosti. Zohľadnením jedinečných okolností jednotlivcov a inštitúcií vrátane ich schopností a zručností a účinným riadením zmien môžeme vybudovať odolnejší a responzívnejší justičný systém, ktorý sa prispôsobuje potrebám a očakávaniam používateľov.

37. V tomto procese môžu zohrávať významnú úlohu digitálne technológie a údaje. Digitalizácia, analýza údajov a umelá inteligencia sa čoraz viac začleňujú do justičných služieb s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a účinnosť. Pandémia COVID-19 bola zaťažkávacou skúškou pre výkonnosť justičných služieb a urýchlila ich digitálnu transformáciu, pričom zároveň odhalila otázky, ktoré takáto zmena nastoľuje.

e) Justícia založená na údajoch

38. Význam rozhodnutí založených na údajoch je nepochybný. Iniciatívy by preto mali okrem iného zahŕňať zber údajov a analýzu údajov, pretože sú kľúčom k primeranému usmerňovaniu opatrení a zároveň k riešeniu možných súvisiacich rizík, ako sú dátová alebo technologická zaujatosť.

---

[11] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2).

39. Cieľom by malo byť aj zvýšenie úrovne transparentnosti justičných systémov s cieľom zvýšiť dôveru ľudí v justíciu. Podpora prístupu k údajom z otvorenej justície môže slúžiť ako prostriedok na posilnenie postavenia ľudí a podnikov, čím sa okrem iného zvýšia možnosti autonómneho riešenia sporov. Prístupom k údajom v oblasti justície sa môže takisto prispieť k prijatiu cielenejších opatrení na základe zistených potrieb a výziev, ako aj pomôcť vysvetliť prijaté opatrenia. Je dôležité sprístupniť justičné údaje s cieľom umožniť nové iniciatívy a podporiť synergie medzi takýmito iniciatívami.

40. V každom prípade sa musí zabezpečiť primeraná ochrana údajov a kybernetická bezpečnosť.

f) Otvorený zdroj

41. Európska únia a členské štáty čoraz viac uznávajú význam vytvárania a využívania softvéru na základe otvorených licencií v kontexte vhodného rámca na ochranu údajov. Prínosy otvoreného zdroja – ako sú nižšie celkové náklady na vlastníctvo, stimulácia inovácií a zvýšená transparentnosť a interoperabilita – sú pre sektor justície veľmi dôležité. Okrem toho možno otvoreným zdrojom prispieť ku kontrole orgánov presadzovania práva a justičných orgánov a k dôvere v ne.

III. STRATEGICKÉ A OPERAČNÉ CIELE

42. Celkovým cieľom elektronickej justície musí byť vždy zlepšenie poskytovania justičných služieb verejnosti s cieľom uľahčiť uplatňovanie práva na účinnú súdnu ochranu. V tejto súvislosti by sa mali sledovať tieto strategické ciele:

a) zlepšenie prístupu k digitálnej justícii

b) posilnenie digitálnej justičnej spolupráce

c) zefektívnenie digitálnej justície

d) podpora inovatívnej digitálnej justície

PUBLIC

43. Tieto strategické ciele možno rozdeliť na tieto operačné ciele:

A) Zlepšenie prístupu k digitálnej justícii

44. Digitálna justícia zameraná na ľudí si vyžaduje, aby sa zohľadnili všetci aktéri a ich potreby tak, aby sa na nikoho zabudlo. Tento strategický cieľ možno rozdeliť na niekoľko operačných cieľov:

i) Podpora všeobecného prístupu k digitálnej justícii

45. Prístup k spravodlivosti je základným právom a jednou zo základných zásad právneho štátu. Kľúčovým cieľom v Európskej únii by preto malo byť zabezpečenie všeobecného prístupu k spravodlivosti vrátane digitálnej justície.

46. Pre uľahčenie prístupu pre všetkých má veľký význam ako jednotné kontaktné miesto pre digitálne justičné služby Európsky portál elektronickej justície[12] a všetky jeho doplnkové služby vrátane pripravovaného európskeho elektronického miesta prístupu.

ii) Podpora digitálnych justičných služieb s pridanou hodnotou

47. Justičné služby by sa mali vždy koncipovať z pohľadu jednotlivcov a odborníkov v oblasti justície, aby boli funkčné a používateľom ponúkali skutočnú pridanú hodnotu.

iii) Zlepšenie a propagácia portálu elektronickej justície a portálu EUR-Lex

48. Portál elektronickej justície a portál EUR-Lex sa osvedčili pri uľahčovaní prístupu k spravodlivosti a zlepšovaní efektívnosti justičných systémov. Prostredníctvom nich sa poskytuje prístup k rôznym informáciám a rôznym online systémom. Sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie.

[12] https://e-justice.europa.eu/home?action=home

49. V minulosti sa úsilie zameriavalo na zvýšenie množstva informácií dostupných na portáli elektronickej justície. Teraz je potrebné zamerať sa na zlepšenie štruktúry portálu tak, aby bol obsah ľahko prístupný pre všetkých, a to jednoduchým jazykom, ktorému dokáže porozumieť každý. Cieľom je atraktívny, efektívny a prístupný portál elektronickej justície. Je dôležité, aby členské štáty a Európska komisia naďalej informovali o portáli a propagovali ho vo vzťahu k osobám, podnikom a odborníkom v oblasti justície.

iv) Preklenutie digitálnej priepasti v prístupe k digitálnej justícii

50. Univerzálny prístup k digitálnym justičným službám si vyžaduje odstránenie všetkých existujúcich prekážok, ktoré bránia v tom, aby k nim mali prístup všetci za rovnakých podmienok.

51. Na dosiahnutie tohto cieľa je mimoriadne dôležité zabezpečiť dostupnosť digitálnych justičných nástrojov a nediskrimináciu v prístupe k digitálnej justícii od fázy ich navrhovania.

v) Posilnenie postavenia osôb, podnikov a odborníkov v oblasti justície

52. Činnosťami v oblasti budovania kapacít a odbornej prípravy sa pomôže používateľom využiť príležitosti, ktoré prináša digitálna transformácia, a poskytnú sa im účinné a vysokokvalitné verejné služby v oblasti justície. Osobitná pozornosť by sa mala venovať počiatočnej a priebežnej odbornej príprave odborníkov v oblasti justície, ktorou sa podporuje rozvoj digitálnych odborných zručností v súlade so stratégiami európskej odbornej justičnej prípravy.

B) Posilnenie digitálnej justičnej spolupráce

53. Mnohé z hlavných cieľov spolupráce v oblasti digitálnej justície boli stanovené v právnych nástrojoch, najmä v balíku opatrení v oblasti digitalizácie.

54. Významná časť úsilia členských štátov sa bude v nadchádzajúcich rokoch nevyhnutne venovať splneniu ambicióznych cieľov stanovených v tomto balíku, ale v kontexte ďalšieho zlepšovania digitálnej justičnej spolupráce môžu vzniknúť ďalšie výzvy.

PUBLIC

i) Zlepšenie cezhraničnej interoperability

55. Legislatívnymi aktami v oblasti digitalizácie, ako je balík opatrení v oblasti digitalizácie a nariadenie o systéme e-CODEX, sa pripravuje pôda pre cezhraničnú justičnú interoperabilitu, v rámci ktorej sa navrhuje digitalizácia viac ako 20 nástrojov justičnej spolupráce. Balík opatrení v oblasti digitalizácie by mal slúžiť ako referencia pre akékoľvek ďalšie právne predpisy v oblasti elektronickej justície v Európskej únii.

56. Okrem toho úspešné iniciatívy členských štátov, ktoré si vymieňajú skutočné prípady prostredníctvom systému e-CODEX s využitím svojich vnútroštátnych systémov alebo referenčného implementačného softvéru, ktorý poskytla Európska komisia, sú príkladmi pilierov, prostredníctvom ktorých sa bude podporovať digitálna transformácia justičnej komunikácie. V tejto súvislosti sa má zabezpečiť interoperabilita na dátovej a funkčnej úrovni medzi systémami členských štátov, ako aj so systémami inštitúcií, agentúr a orgánov Európskej únie.

57. Ako už bolo uvedené, jednou z prioritných úloh, ktoré sa majú riešiť, bude vykonávanie balíka opatrení v oblasti digitalizácie. Bude si to vyžadovať prijatie vykonávacích aktov pre 24 právnych nástrojov v občianskych, obchodných a trestných veciach a vývoj príslušných decentralizovaných informačných systémov pozostávajúcich z referenčného vykonávania a/alebo vnútroštátneho vykonávania. Tieto vykonávacie akty sa prijmú v štyroch sériách odteraz do konca obdobia stratégie v roku 2028 a príslušné informačné systémy sa spustia dva roky po prijatí príslušnej série. Dosiahnutie tohto cieľa si bude vyžadovať značné investície z hľadiska času a zdrojov zo strany Európskej komisie, členských štátov a agentúry eu-LISA. Je veľmi dôležité, aby sa všetci aktéri zaviazali k tejto úlohe a okrem iného vymenovali odborníkov spôsobilých diskutovať o digitalizácii príslušných právnych nástrojov.

58. Štandardizovanou digitalizáciou nástrojov justičnej spolupráce sa napokon pripraví pôda pre budúcu interoperabilitu justície s inými oblasťami.

PUBLIC

ii) Komunikačné služby v reálnom čase

59. V rozvíjajúcom sa digitálnom svete zohrávajú pri posilňovaní digitálnej justičnej spolupráce kľúčovú úlohu komunikačné služby v reálnom čase. Jednou z týchto služieb sú videokonferencie, pri ktorých členské štáty už dosahujú pokrok buď na vnútroštátnej úrovni, alebo na úrovni Európskej únie.

60. Mnohé budúce výzvy, ako je identifikácia účastníkov, a význam, aký sa pripisuje videokonferenciám v balíku opatrení v oblasti digitalizácie, zaručujú, že tento cieľ bude v nadchádzajúcich rokoch naďalej dôležitý. Ďalším príkladom je digitálne tlmočenie v reálnom čase za využitia umelej inteligencie, ktoré by pri rešpektovaní základných práv vypočúvanej osoby mohlo pomôcť justičným orgánom v súvislosti s prezenčnými výsluchmi a výsluchmi na diaľku a zároveň zabrániť nákladom, oneskoreniam a ťažkostiam v súvislosti s priberaním tlmočníkov.

C) Zefektívnenie digitálnej justície

61. Efektívnosť má mnoho aspektov, ale všetky vedú k lepšej a udržateľnejšej Európskej únii.

i) Podpora justície orientovanej na údaje

62. Vytváranie justície orientovanej na údaje by sa malo považovať za prierezový cieľ kľúčového významu z mnohých hľadísk. Údaje predstavujú veľké príležitosti na zlepšenie efektívnosti a kvality sektora justície:

a) Zo všeobecného hľadiska sa otváraním justičných údajov pri súčasnom zohľadnení pravidiel ich ochrany podporuje transparentnosť, ktorá je základnou hodnotou v Európskej únii.

b) Z hospodárskeho hľadiska sa otvorenými dátami umožňuje generovanie nových obchodných modelov, keďže údaje sa vkladajú do väčšiny našich kľúčových digitálnych prvkov, ako je umelá inteligencia.

PUBLIC

c) Vývoj systémov umelej inteligencie do veľkej miery závisí od komplexnej dostupnosti veľkých, štruktúrovaných a strojovo čitateľných súborov údajov. Pri rozhodovaní o zverejnení týchto údajov sa musí venovať pozornosť čo najväčšiemu zmierneniu neúmyselnej zaujatosti a minimalizácii rizika neúmyselnej diskriminácie.

d) Z technického hľadiska zameranie justičných aplikácií a služieb na údaje uľahčuje interoperabilitu.

e) Z administratívneho hľadiska zameranie iniciatív na údaje prispieva k informovanému rozhodovaniu a lepšiemu výberu priorít.

f) Zo sociálneho hľadiska zameranie iniciatív na údaje pomáha zdôrazňovať výhody digitálnej justície (napríklad zníženie emisií uhlíka, zníženie cestovania atď.).

ii) Technológie pre efektívnosť digitálnej justície

63. Existujú technológie, ktoré v oblasti justície jednoznačne zlepšujú efektívnosť. Ako neúplný zoznam nástrojov na úspešné zvýšenie efektívnosti je vhodné zdôrazniť technológie, ako je anonymizácia súdnych rozhodnutí, automatické prideľovanie vecí, nástroje na prepis pri spisovaní zápisníc v rámci konaní a dôkazov zhromaždených zo strany súdu, automatizácia robotických procesov a nástroje na riešenie sporov online.

64. Tieto technológie a mnohé ďalšie pomáhajú zlepšiť existujúce procesy a zvýšiť efektívnosť justície, čím sa pracovníci súdov uvoľňujú na plnenie úloh s vyššou pridanou hodnotou.

iii) Podpora digitalizácie niektorých prezenčných činností v oblasti justície

65. Svet sa rýchlo vyvíja smerom k úplnej digitalizácii a oblasť spravodlivosti sa musí tejto realite prispôsobiť. V tejto súvislosti môže byť ako neúplný zoznam príkladov potrebné prehodnotiť prezenčnú pomoc občanom, povinné prezenčné administratívne postupy alebo výlučne prezenčné súdne konania.

PUBLIC

66. To neznamená, že by sa malo upustiť od prezenčných kanálov. Osobný kontakt je v určitých prípadoch nevyhnutný a vytvára dojem ľudskej justície. Digitálne kanály by sa však mali využívať vo väčšej miere.

D) Podpora inovatívnej digitálnej justície

67. Novými technológiami sa nesmú poškodzovať práva jednotlivcov a musia sa používať pri plnom rešpektovaní práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu, ako sú zakotvené v článkoch 47 a 48 charty, ako aj v článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

68. V tomto zmysle Európska únia prevzala vedúcu úlohu pri zosúlaďovaní transformatívnych technológií so základnými právami a slobodami a pri zabezpečovaní záruk proti možným rizikám.

i) Pákový efekt inovačných technológií

69. Využívanie inovačných technológií ako príležitostí na priblíženie justície občanom, zlepšenie fungovania súdov a pomoc sudcom v ich každodennej práci je okrem iných príkladov základným cieľom. Malo by sa tak urobiť zodpovedným spôsobom, ktorý rešpektuje pravidlá a hodnoty Európskej únie.

ii) Podpora výmeny inovatívnych skúseností

70. Inovácia sa netýka len prelomových a vznikajúcich technológií. Odlišný postup je tiež istým typom inovácie, najmä ak vedie k zlepšeniam v oblasti spravodlivosti.

71. Podpora výmeny inovačných skúseností medzi členskými štátmi môže byť preto vzájomne prospešná na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Napríklad konferencie organizované rotujúcimi predsedníctvami Rady, ako aj webináre organizované Európskou komisiou o rôznych použitiach umelej inteligencie v oblasti justície alebo iné fóra, na ktorých sa zúčastňujú odborníci, boli veľmi úspešné.

PUBLIC

72. To všetko by malo priniesť hmatateľné výhody pre všetkých (odborníkov v oblasti justície, podniky, občanov, členské štáty a Európsku úniu): urýchliť digitálnu transformáciu, zvýšiť efektívnosť, viesť k zhromaždeniu cenných skúseností, zlepšiť prístup k justičným informáciám, uľahčiť vybavovanie cezhraničných súdnych prípadov a zosúladiť súdne koncepcie a postupy v celej Európskej únii.

73. Prípravný orgán Rady Európskej únie zaoberajúci sa elektronickou justíciou sa etabloval ako fórum na diskusiu o dôležitých otázkach týkajúcich sa právnych a faktických výziev. Exponenciálny pokrok na trhu s právnymi technológiami má potenciál zmeniť spôsob fungovania spoločnosti a konkrétne justičného systému. Príslušná pracovná skupina by sa mala zaoberať základnými otázkami týkajúcimi sa uplatňovania a používania transformatívnych technológií.

IV. AKČNÝ PLÁN

A) Cieľ

74. Cieľom tohto akčného plánu je určiť opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov uvedených v stratégii. Na tento účel umožňuje dynamické začlenenie opatrení tak, aby sa zosúladili s prebiehajúcimi činnosťami a činnosťami plánovanými na nadchádzajúce roky alebo ešte neznámymi činnosťami. Okrem toho sa ním zavádza mechanizmus umožňujúci pravidelnú aktualizáciu iniciatív prijatých na splnenie cieľov stanovených v oddiele 3 tejto stratégie.

75. V akčnom pláne sa identifikujú prebiehajúce a očakávané opatrenia a pracovné oblasti. Všetky opatrenia, projekty a iniciatívy bez ohľadu na to, či sú zahrnuté do akčného plánu alebo plánované na zahrnutie, by sa mali zamerať na dosiahnutie týchto cieľov pri súčasnom dodržiavaní zásad stanovených v oddiele 2 tejto stratégie.

PUBLIC

76. Projekty a iniciatívy elektronickej justície sa zakladajú na zásade dobrovoľnosti s výnimkou prípadov, ak sa konkrétnym právnym aktom ukladajú povinnosti. Povinné opatrenia (tie, ktoré vyplývajú z právnych aktov), ako aj nepovinné opatrenia sú spojené s jednou alebo viacerými pracovnými oblasťami.

77. Cieľom akčného plánu je zaručiť pokračovanie úsilia iniciovaného v rámci predchádzajúceho akčného plánu (akčný plán na obdobie 2019 – 2023) a zároveň prijať pružnejší prístup. Namiesto uvedenia konkrétnych projektov a iniciatív sa zameriava na určenie opatrení, do ktorých by sa mohli zahrnúť rôzne projekty a iniciatívy.

78. Cieľom tohto prístupu je lepšie štruktúrovať prácu z hľadiska synergií, koordinácie, monitorovania a podávania správ s cieľom uľahčiť celkové riadenie a zachovať flexibilitu.

B) Určenie pracovných oblastí a opatrení

79. V oblasti elektronickej justície boli identifikované tieto kľúčové pracovné oblasti:

1) Systém e-CODEX: ďalší vývoj decentralizovaného informačného systému vrátane interoperability a bezpečnostných profilov a prvkov

2) Portál elektronickej justície: informačné služby a prepojenia s externými zdrojmi

3) Elektronické prístupové body: procesné portály a súvisiace služby používateľského rozhrania

4) Aplikácie v reálnom čase: videokonferencie, strojový prepis a preklad, tlmočenie a iné služby aplikácií v reálnom čase

5) Údaje: právo a judikatúra; právne a justičné údaje

6) Umelá inteligencia a iné inovačné IT služby v oblasti justície

7) Iné pracovné oblasti

PUBLIC

80. Tieto pracovné oblasti tematicky zoskupujú opatrenia, ktoré sa majú prijať na splnenie cieľov stratégie.

81. Všeobecným základným kritériom na určenie nového opatrenia je jeho zosúladenie so strategickým a operačným cieľom. Opatrenia by sa mali zamerať na dosiahnutie týchto cieľov.

82. Bez toho, aby bolo dotknuté budúce začlenenie nových opatrení, sa v nasledujúcej tabuľke uvádza komplexný zoznam určených opatrení rozdelených podľa pracovných oblastí, ktoré už existujú alebo sa očakávajú v krátkodobom horizonte. Vzhľadom na to, že značná časť budúceho úsilia členských štátov a inštitúcií a orgánov Európskej únie v nadchádzajúcich rokoch vyplýva z právnych aktov, určité opatrenia z nich priamo vyplývajú.

83. Bez toho, aby boli dotknutí aktéri uvedení v piatom stĺpci, sa musí zohľadniť, že v súlade so svojím mandátom by príslušná pracovná skupina mala nadviazať na rôzne iniciatívy Európskej únie v oblasti digitalizácie justície.

PUBLIC

Strategické ciele	Operačné ciele	Hlavná pracovná oblasť	Opatrenia	Zapojení aktéri
A) Zlepšenie prístupu k digitálnej justícii	A.i.) Podpora všeobecného prístupu k digitálnej justícii	2, 3	Navrhnutie, zavedenie a prevádzkovanie európskeho elektronického miesta prístupu a vnútroštátneho elektronického miesta prístupu	KOM[13]/člen. št.[14]
	A.ii) Podpora digitálnych justičných služieb s pridanou hodnotou	Všetky	Posúdenie prínosov pre koncových používateľov Zhromaždenie spätnej väzby od používateľov	KOM/člen. št.
	A.iii) Zlepšenie a propagácia portálu elektronickej justície a portálu EUR-Lex	2, 5	Zlepšenie obsahu, dostupnosti a funkčnosti portálu elektronickej justície	KOM/člen. št.
		2, 5	Zlepšenie obsahu, dostupnosti a funkčnosti portálu EUR-Lex	Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

[13] Európska komisia
[14] Členské štáty EÚ

	A.iv) Preklenutie digitálnej priepasti v prístupe k digitálnej justícii	7	Zlepšenie dostupnosti vnútroštátnych portálov a iných služieb elektronickej justície	KOM/člen. št.
		2, 3, 4, 6	Pomoc používateľom prostredníctvom konverzačných asistentov (chatboty vrátane tých, ktoré využívajú umelú inteligenciu), uľahčenie prístupu občanov k justičným informáciám	KOM/člen. št.
		Všetky	Podpora prístupu používateľov k IT materiálovým prostriedkom	Člen. št.
		7	Zabezpečenie rovnakého prístupu k digitálnym justičným službám v celej EÚ	KOM/člen. št.
	A.v) Posilnenie postavenia osôb, podnikov a odborníkov v oblasti justície	7	Odborná príprava odborníkov v oblasti justície	KOM/člen. št.
		7	Činnosti na zlepšenie zručností používateľov s cieľom zlepšiť prístup k spravodlivosti digitálnymi prostriedkami	KOM/člen. št.

PUBLIC

B) Posilnenie digitálnej justičnej spolupráce	B.i) Zlepšenie cezhraničnej interoperability	1	Navrhnutie a otestovanie nových prípadov použitia uľahčujúcich interoperabilitu	Člen. št.
		1, 3, 4	Vykonávanie uplatniteľných právnych predpisov o cezhraničnej justičnej spolupráci (napríklad nariadenie o digitalizácii a jeho vykonávacie akty a iné súčasné alebo budúce právne predpisy EÚ)	Člen. št.
		1, 3	Zavádzanie prístupových bodov systému e-CODEX	Člen. št.
		5	Prepojenie registrov	KOM/člen. št.
		1, 2, 5	Podpora používania Európskeho identifikátora judikatúry (ECLI[15])	KOM/člen. št.
	B.ii) Komunikačné služby v reálnom čase		Podpora digitálnych pojednávacích miestností	Člen. št.
		4	Zlepšenie interoperability videokonferencií (napr. spoločné požiadavky, normy alebo nástroje na výsluch na diaľku)	KOM/člen. št.

[15] Vychádzajúc zo záverov Rady o Európskom identifikátore judikatúry (ECLI) a minimálnom súbore jednotných metaúdajov pre judikatúru https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52019XG1024(01)

PUBLIC

C) Zefektívnenie digitálnej justície	C.i) Podpora justície orientovanej na údaje	5	Zlepšenie zberu a využívania právnych a justičných údajov	Člen. št./Úrad pre publikácie
		5	Poskytovanie otvorených údajov a transparentnosti	Člen. št./Úrad pre publikácie
	C.ii) Technológie pre efektívnosť digitálnej justície	2, 3	Zavedenie a podpora používania elektronických podpisov a pečatí	KOM/člen. št.
			Používanie identifikácie a autentifikácie používateľa	KOM/člen. št.
			Používanie súhlasov používateľa	KOM/člen. št.
		2, 3	Povolenie riešení umožňujúcich elektronickú platbu poplatkov	KOM/člen. št.
		Všetky	Automatizácia činností v oblasti justície	Člen. št.
	C.iii) Podpora digitalizácie niektorých prezenčných činností v oblasti justície	7	Rozvoj a podpora digitálnych konaní na diaľku v justícii (ak je to možné)	Člen. št.

PUBLIC

D) Podpora inovatívnej digitálnej justície	D.i) Pákový efekt inovačných technológií	6	Identifikácia oblastí uplatňovania a bezpečné uplatňovanie umelej inteligencie v oblasti justície okrem iného na anonymizáciu a pseudonymizáciu súdnych rozhodnutí, ako nástroj na prepis pri spisovaní zápisníc z konaní a dokumentácie o dôkazoch zhromaždených súdom (prevod reči na text a textu na reč), na preklad, na právnu analýzu napr. judikatúry a zdrojov veľkých dát, na výpočet nárokov na náhradu, napr. nároku na cestovné a podobne	KOM/člen. št.
	D.ii) Podpora výmeny inovatívnych skúseností	Všetky	Výmena najlepších postupov v rámci príslušnej pracovnej skupiny Rady a v rámci iných fór	Člen. št.
		Všetky	Uľahčovanie a výmena informácií o vnútroštátnych a mnohonárodných projektoch	Člen. št.
		Všetky	Uľahčovanie mutualizácie a opätovného použitia digitálnych riešení medzi členskými štátmi	Člen. št.
		Všetky	Vytvorenie informačného bulletinu na výmenu skúseností s prebiehajúcimi iniciatívami, najlepšími postupmi a najnovším vývojom	Člen. št./preds.[16]

[16] Predsedníctvo Rady Európskej únie

PUBLIC

C) Určenie projektov a iniciatív

84. Kritériá na zahrnutie projektu alebo iniciatívy na podporu opatrenia sú tieto:

a) Projekt alebo iniciatíva musí aktívne prispievať k dosiahnutiu cieľov stratégie a musí súvisieť s konkrétnou akciou.

b) Projekt alebo iniciatíva sa bude realizovať v rámci príslušnej pracovnej oblasti spojenej s operačným cieľom. Ak pracovná oblasť neexistuje, zaradí sa do kategórie „iné pracovné oblasti“.

c) Projekt alebo iniciatíva musí priniesť výhody v rámci svojej určenej pracovnej oblasti čo najväčšiemu počtu členských štátov. To znamená, že výsledky a získané poznatky by sa mali zdieľať so všetkými členskými štátmi, ktoré sa zúčastňujú na pracovnej oblasti.

d) Projekt alebo iniciatíva by mali byť v súlade s pravidlami podávania správ, monitorovania a koordinácie, ktoré sú špecifické pre ich príslušnú pracovnú oblasť.

85. Tento prístup sa odkláňa od metodiky predchádzajúceho akčného plánu, ktorý obsahoval vyčerpávajúci zoznam projektov. Namiesto toho uprednostňuje schopnosť rýchlo reagovať na meniace sa okolnosti, ako je zavedenie nových právnych aktov, technologické inovácie alebo nepredvídané prekážky.

V) Nadväzujúci mechanizmus

86. Cieľom tejto stratégie je vytvoriť základ pre nadväzujúci mechanizmus, v ktorom sa stanovia príslušné kritériá monitorovania projektov a iniciatív. Hoci si to vyžaduje aktívnu účasť členských štátov a príslušných inštitúcií a orgánov Európskej únie, mal by sa navrhnúť tak, aby sa zabránilo neprimeranému administratívnemu zaťaženiu.

PUBLIC

87. Začlenením jednotného nadväzujúceho mechanizmu pre všetky projekty a iniciatívy sa posilnia koordinované opatrenia. Okrem toho sa ním zefektívni monitorovanie pokroku, stanovenie priorít, plánovanie a koordinácia medzi členskými štátmi a/alebo inštitúciami alebo orgánmi Európskej únie, pričom sa minimalizuje duplicita úsilia.

88. Ak sa projekt alebo iniciatíva určí, mal by sa zahrnúť do nadväzujúceho mechanizmu v rámci zodpovedajúceho strategického cieľa, operačného cieľa a opatrenia. Informácie, ktoré sa majú poskytnúť o každom projekte alebo iniciatíve, by mali zahŕňať aspoň:

a) opis

b) rozsah pôsobnosti a účel

c) zodpovedajúci strategický a operačný cieľ:

d) zodpovedajúcu (e) pracovnú (é) oblasť (ti)

e) očakávané prínosy

f) zúčastnené členské štáty a/alebo organizácie so stručným opisom úloh a povinností každej strany (najmä ak majú rôzne úlohy)

g) harmonogramy

h) zdroje financovania (financovanie EÚ alebo iné)

i) vzájomnú prepojenosť a potenciálne synergie s inými projektmi (v relevantných prípadoch)

j) stav

89. Tieto informácie by mali aspoň raz ročne aktualizovať osoby a subjekty zodpovedné za každý projekt alebo iniciatívu. Malo by sa tak stať bez toho, aby boli dotknuté oznamovacie povinnosti uplatniteľné v iných súvislostiach (napríklad porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície) alebo stanovené v legislatívnych aktoch, a malo by sa zabrániť duplicite úsilia.

PUBLIC

90. Rotujúce predsedníctvo Rady Európskej únie by malo pravidelne informovať príslušnú pracovnú skupinu o pokroku a výsledkoch projektov a iniciatív zahrnutých do nadväzujúceho mechanizmu. Malo by to slúžiť ako usmernenie k práci v oblasti elektronickej justície v súlade s touto stratégiou.

91. Na účely podávania správ by sa mal sprístupniť nástroj spolupráce v oblasti následných opatrení, aby sa minimalizovalo administratívne zaťaženie. Generálny sekretariát Rady by mal predsedníctvu pomáhať tým, že bude organizovať a zabezpečovať fungovanie nadväzujúceho nástroja.

92. Návrhy na zahrnutie projektov alebo iniciatív do nadväzujúceho mechanizmu by mala analyzovať a rozhodovať o nich príslušná pracovná skupina Rady.

93. Európska komisia by sa mala tiež vyzvať, aby informovala členské štáty o súčasnom stave a výsledkoch svojich projektov alebo iniciatív.

PUBLIC